

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . . . 3 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCÁR.

Kiállítás.

Valahogyan csak belmelegszünk a kiállításba. A hódoló felvonulásra elutazottak már itthon vannak és ők a legmegbízhatóbb tanúk arra, miként a bécsi láрма a budapesti drágaságról, melynek egész hazafiatalanul és lelkiismeretlenül nálunk is vannak terjesztői, egy szemernyi igazságot sem foglal magában.

Budapest megembereli magát s ha eleinte voltak is hajlamok a gyors harácsolásra: most már, részben a hatóság erélyesebb ellenőrzése révén, többé nem beszélhetünk erről. Budapest rendes körülmények között is drága város, ha ehhez a hétköznapi drágasághoz hozzácsózik az ember, akkor éppenséggel nem fog feltűnni, hogy emelték volna az árakat. A minthogy az áremelkedésről szólni sem lehet.

Igy aztán jókedvet csinálnak a hazajövők az itthonmaradottaknak. Kisebb-magyobb rajzokat ereszt a jó vidék, közszükséggé válik, bizonyos becsületbeli feladatá, a kiállítás megtekintése és így van ez jól! Valóban nem szabad lehetőséggé tennünk ellenségeink számára azt az örömet, hogy egy diskreditált kiállítás nyomán fakadó deficit fölött örüljenek; valóban nem szabad elmulasztani senkinek, hogy igényei s vagyoni helyzetéhez mértén elmaradjon a kiállításról. Meg van ennek tanulsága mindenkire, meg van az ő képzőereje még arra is, a ki csak egyszerű nézőnek megy el. Nemzetünkbe vetett hittünk, fajszeretünk izmosodik az ott látottakon, a napiélet áramlatában értékesítjük ott szerzett ismereteinket.

Uj piacok s ennek sorában új fellendült iparágak keletkeznek. De minek a kiállításnak mindenkire hasznos voltát fejtegetni, mikor mindenki közvetlen tapasztalatok alapján is tisztá-

ban van vele? E mellett tekintetbe veendő, hogy az ezredéves kiállítást sok különös és magában álló vonzó dolog teszi értékesé: történelmünknek százados tanulságai, ereklyéi; a hadügyi kiállítás, etnografia stb. És még egy országos kiállításon sem lett eddigelé bemutatva s valóban megannyi kitűnő idea.

Újra hangsúlyozzuk, hogy minden társadalmi osztály számára lehetségessé kívánóknak tenni a fölmenetelt. És letséges is. Miért ne tudnának az iparosok egy-egy csoporttá alakulni, hogy fölmenjenek? Miért ne lehetne a kényelmes barakok, vagy a munkás népnek a népkonyhákat igénybe venni? Oly nagy engedmények vannak vasutakon, a kiállítási területen nyújtva, hogy a ki kevés költséggel akarja a fővárost meglátni — könnyedén teheti. A milyen olcsón most meglehet járni a fővárost, az szinte a mesébe tartozott volna azelőtt.

Az ezredéves ünnep minden magyartól emelkedettebb tényeket, elhatározást vár. Legyen egy ilyen elhatározás, hogy részben hasznos tapasztalatok szerzése, részben szórakozás céljából fölmennek a kiállításra. A községi tanuló urak lehetnének az eszme terjesztői, nekik kellene a mozgalmat megindítani a népies csoportok felutazására és voltaképpen nem is kell egyéb, minthogy egy csoport felutazzék, majd akad aztán követő alaposan, mikor értesülnek a „Tündérváros magyar hon”-ról s arról az olcsóságról, melylyel csoportos felutazás esetén a magyar ember részesül.

Békésmegye községei adjanak példát. Indítsák meg egy-egy napon a csoportokat, hadd terjedjen el lassan-lassan a kiállítás szép és hasznos tanulsága minden társadalmi rétegben. Mert valóban nem vásár a kiállítás, hanem az ezredéves Magyarország jelene, multjával együtt.

Tiszta erkölcs.

Higgy, de nézd meg kinek! A nagy kételkedők e divatos mondása talán soha sem volt olyan actualis, olyan beillő, mint napjainkban.

Régebben csak a színésznek a színpadon volt megengedve, hogy mást szóljon a szája, mint a mit a szíve érez; mást mutasson az arca mint a mit gondol az esze.

Ha figyeljük a világ folyását, örömmel tapasztaljuk, hogy az emberek tudása rohamosan fejlődik; az ipar, a művészet terén egyaránt, oly találmányokat produkál oly felfedezéseket tesz, melyek világosan bizonyítják, hogy jó úton halad végcélja, a fölkézettség felé.

Szomoruan kell azonban beismernünk azt, hogy az erkölcs terén nem így áll a dolog.

Itt a haladás, fejlődés helyett regresszív irányt látunk, jó erkölcsi érzékünk pedig örömmel czáfolná meg a kételkedők fenti állítását, csak lenne bizonyítékunk az ellenkezőre.

Mily üdvös volna, ha az erkölcs terén is a fejlődést a haladást volna alkalmunk tapasztalni, mert meghajlunk a nagy költő eme állítása előtt „Minden ország támasza talpköve a tiszta erkölcs.”

A mai világ tudományos, bár erkölcsileg alacsony fokón álló embere mosolyogva tekint vissza a multa s konstatálja, hogy mint gyarló, tökéletlen volt elődei tudása; a mult magasabb erkölcsi világán nevet, mert hisz fogalmai szerint az erkölcs felesleges dolog. Az ily emberre méltán alkalmazhatjuk azt a jó latin közmondást: „Qui proficit in litteris, sed deficit in moribus, pus deficit quam proficit.”

Tekintsünk hát vissza a mult idők erkölcsi világára vajjon mit találunk ott olyat, minek ma is hasznát vehetjük?

Ott látjuk a becsületet nyiltságot, az őszinteséget ott látjuk a valódi jellemet a mag a fényes tisztaságában, melyet az idő a helyett, hogy napjainkig még fényesebbre csiszolt volna — elhomályosított.

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Egy leány.

Írta: CSILLAG SÁNDOR.

Kis szobájában ült gondolkozva.

A lezárt varrógépre támasztott karjára hajtotta fejét és sirt, zokogott keservesen . . .

Fülemelte fejét, miközben bús sóhaj kelt ajakán. Sápadt arcán végigpergett forró könnyei, szép szemében fájdalmas tűz égett; karsu terméte remegett az izgatottságtól, zokogása sóhajokba veszett.

Kezébe vette az előtte fekvő levelet s végigolvasta újra meg újra, szerető szívének bármennyi kint, bármennyi gyötrelmet okoz is.

Hányszor olvashatta már a levelet:

„Kedves Jolán!

Nem tudom, emlékszel-e még arra az időre, midőn gyermekkorunk első szerelme fűzött egyívé bennünket. Sok, sok idő mult el azóta, a mikor te megfogadtad gyermekésszel, hogy hű leszel mindörökké hozzám, megőrzöd szívedben minden időktben azt a lángoló szerelmet. És én is megfogadtam az örök

hűséget, szívedbe van vésvé, ugy-e? Most már elértem ezülszemet, sikerült, a mire vágytam; kész ember vagyok. az orvosi vizsgát letettem. Tegnap kaptam a b . . . i uradalmi orvosi állást s a grófnő maga írta, hogy jöjjenek mielőbb. Holnap már utazom is, s a jövő héten Budapestre jövünk a grófnővel, onnan majd átrándulunk hozzátok, s résztveszünk a nyári mulatságon, mert a grófnő igen szeretne egy kisvárosi mulatságot végignézni. Üdvözlő:

Jenő.”

Jolán fájdalmasan hanyatlott a szék támlájára gondolatai messze-messze jártak, midőn ő oly boldog volt még, a mikor még az ifjúkori szerelem boldogsága vidította fel kicsi szívecskéjét. Milyen nehéz volt a válás, amikor a jövő a távolba vitte Jenőt! És azok a könnyek, azok az ígéretek, hát mind pusztá játék?! Oh, nem hiába féltette a szerelmét a válás keserveitől gyötört leány, nem hiába!

Mi lett az édeshangu biztatásból:

— Ne sirj, édesem, ne sirj Jolánkám, visszajövök hozzád, visszajövök érted, és egymáséi leszünk!

Az idő mult. Hónapok, évek teltek el. Jolán dolgozott szorgalmasan, vart éjjel-nappal, hogy beteg anyjának és testvérkéinek megkönnyítse az élet terhét.

S ha nehéz is volt kinlódása, ha átvirasztott éjjek után újra hozzá kellett látnia a munkához, volt neki

édes reménye, kedves vigasztalása. Nem feledte az ifjú soha, mindig emlékezetében voltak azok az édes szavak melyek őt a boldogság útjára vezetik. Majd ha Jenő orvos lesz, elfeledi a munka éveit, annak keserűségeit a varrógépre nem lesz szüksége többé; akkor valóvá válik mind az álom, mely most a rózsás jövő családka képét mutatják.

. . . Szertefoszolt az álom, eltűnt a szép remény. . .

Annak az előtte fekvő levélnek minden szava tördöfésként hat szívére. Jenő jól kiszámította, mennyi kint fog okozni e levél. Vajjon minek is írta? Oh, a hívó leány szerelme szíve kintő sejtelenül áthatva előre érezte, hogy hűtlen lett hozzá kedvese! Csak azt akarja tudatni, hogy mily magas polcra jutott, hogy mennyire kedves neki a szerencse? Jenő tudta azt jól, hogy ezzel csak kint okoz neki, mert e néhány sorával kitepte szíve mlől az igaz szerelmet.

A levél most csak azt mutatta Jolának: Czelom magasra-törekvés, s te nem követhetsz oda, mert szerettelek. A szép jövőért hamis szerelmet vallok annak, ki nekem azt megvalósíthatja. A nagyravágyás odáig viszen, hogy e nővel eljutok oda, a hol eddig semmi sem voltam. Elmegyek közzétek, hogy esodáljatok, mert végtelenül tetszik szívemnek, ha irigyelnek.

Jenő eljött a nyári vilalomra. Még mikor a

Voltak a múltnak is hibái; akkor is éltek rossz emberek, de ha a bűnök százalékát vizsgáljuk: látni fogjuk, hogy azok közül a legtöbb elkövetésénél nem a ravaszság játszotta a főszerepet; a rabló nyiltan támadott, a szolga ritkán csalta meg urát; még a bűnök-nél is egyenességet látnunk.

Napjainkban borzadva látjuk az erkölcsök súlyyodását; gyakran az csal meg legjobban ki leghivebbnek látszik, az gyűlöli ki azt állítja, hogy szeret, az lop meg kiben igen nagy a bizalmunk.

A kereskedő bozattja az áru-czikket a gyárostól, ki annak jóhiszeműleg hitelez, eladja az árut a pénzt elteszi de ki nem elégti hitelezőjét, — s itt a hamis bukás.

A bankhivatalnak megesküszik, hogy híven fogja kezelni a reá bízott pénzt, de saját céljaira fordítva ahhoz hűtelenül hozzányúl — itt a sikkasztás.

A bankár elfogad értékeket, hogy azokkal megbízója kívánsága szerint valamely pénzügyületet megkössön de a pénzt elkölti, itt a csalás.

Sajnos sok példát lehetne még felhozunk a ravasz-ság, alatomosság képmutatás bizonyítására! De ne kutassuk tovább az erkölcs'elenség fertőjét; a felhozott példák is elég frappánsain bizonyítják, korunknak óriás korrupcióját.

Lehetne-e vajjon szebb, nemesebb feladat a jó erkölcsi érzékkel bíró emberi nézve mint az, hogy megjavítani igyekezzék e szomorú viszonyokat.

Ez e kérdés nézetünk szerint, csak úgy volna megoldható, ha iskoláinkban a gyermekeknek, kik még a jóra nemesebb fogékonyabbak erkölcsi nevelésére több súlyt fektetnének. Nem helyezkedünk azon rideg állásponton, hogy az erkölcsi neveléssel az oktató a tudományok rovására dolgozzék de az erkölcsi nevelést ne hagyja háttérbe szorolni tanításának többi ágá-
val szemben.

Az ily irányban folytatott tanrendszer sikert produkálva, a jövőben egy erkölcsileg jobb társadalmat volna képes alkotni: akkor az, párosulva a tudomány lobogó fáklyafényével, oly ideális életet tudna teremteni a földön, mely méltó volna az emberhez az Isten kép-mása fogalmához.

HIREK.

— **Kormánybiztos.** Tegnap érkezett városunkba Dr. Szilávi Mátyas az eperjesi ág. hitv. ev. theologia tudós tanára kit a ngym. kultuszminiszter a szarvasi érettségi vizsgára kiküldött.

— **Uj tanfelügyelő.** Békés-vármegye tanfel-
ügyelője, Bánhegyi István, nyugdíjba vonult; a miniszter — mint most értesülünk — már ki is nevezte utódját, Berecz Gyulát, a ki eddig Temes megye segédtanfelügyelője volt, és megyénkben tanfelügyelői hivatalát egyelőre helyettesként veszi át.

— **Vizsgálatok.** A helybeli ízr. népiskolában az évi zárvizsgák a következő sorokban fognak megtartatni: f. hó 24-én, szerdán d. u. 2 órakor az I. és II. osztályban; 25-én csütörtökön reggel 8 órakor a III. és IV. osztályban.

— **Uj mérnök.** Králík Pál városunk szülötte mint értesülünk, a budapesti kir. műegyetemen a mér-nöki oklevelet kitünő eredménnyel megszerezte. Gratulálunk a fiatal tehetséges mérnöknek.

bálterem közepén állottak is, akkor sem vonta ki a grófnő karjából kezét. Tetszett neki a tarka-barka társaság. A szép grófnő nagyon hiú volt, egész este nem táncolt, hanem maga mellett tartva Jenőt, folyton megjegyzéseket tett egyik-másik leányra:

— Ki ez az ügyetlen leány? Hát az a túlbizal-mas asszonyka? Hát az a tarka ruhás lány?

Jenő igen szórakozottan felelt a grófnő kérdéseire.

— No ne legyen olyan szórakozott édes doktor ur, még csak azt mondja meg ki az a fekete ruhás leány ki a sarokban ül?!

Jenő összeresztett s hebegve felelte: egy régi ismerősöm.

Jolán volt, — az anyjával.

Ha Jenő egy kissé jobban figyelte volna meg a leányt meglátta volna azt a sok szenvedést és kín-t, melylyel Jolán minden mozdulatát kísérte.

Forogott vele az egész terem szeméit a földre szegezte s zive hevesen dobogott nem hallotta a zenét, nem tudta, hogy mi történik körülötte. Az anyja látta és érezte leánya fájdalmát de nem tudott vigasztaló szót szólni.

Menyünk haza édes leányom, mert látom, hogy beteg vagy, rosszul érzed magad?

— **[Kettős esküvő.** Öcsödön Györi Imre ur házában kettős családi örömmünnepet ültek, szerdán folyó hó hó 17-én leányuk Jolánka esküdtött örök hűsége-t Cz a p á n József m. k. mérnökkel. Az esketés végeze-tével pedig nővére Etelka lépett az oltár elé Baros István békési szolgabíróval. A fényes esküvő után, kedé-lyes lakoma volt a szülei házában. Sok szerencsét az új pároknak.

— **Leleplezési ünnepély.** Békésmegye törvény-hatóságának Erkel-szobor bizottsága Erkel Ferencz szob-rának leleplezését e hó 26-án, délután fél 5 órakor ünnepli meg. Ez alkalommal este 7 órakor a göndöcs-népkerti pavillonban hangversenyt rendeznek. A lelep-lezési ünnepély sorrendje: 1. Hymnus. Énekli a csabai dalkör. 2. Dr. Fábry Sándor a szobor bizottság elnö-kének megnyitó beszédje. 3. Káldy Gyula a m. kir. opera igazgatójának emlékbeszéde. 4. A szobor bizott-ság elnöke átadja a szobrot Gyula város polgármeste-rének. 5. Somló Sándor a nemzeti színház művészenek ünnepi költeménye. — Szavalja a szerző. 6. Szózat. Énekli a gyulai dalkör. A. m. kir. opera hangverseny-uek műsora: I. „Hunyady László“-ból: 1. Magandal. Énekli Broulik Ferencz. 2. La Grange-ária. Énekli F. Perwy Irén. 3. Kettős. Éneklik Ábrányiné W. Margit és Broulik Ferencz. II. „Bank-bán“-ból: 1. Bord. I. Énekli Takáts Mihály, a gyulai dalkör kíséretével. 2. Jelenet és Kettős. Éneklik F. Pewny Irén és Broulik Ferencz. III. „Brankovics György“-ból: Monolog. Énekli Takáts Mihály. IV. A „Névtelen hősök“-ból: Honv. d-takarodó. A gyulai dalkör kíséretével. Az egyes darab-
okat vezényli és zongorán kíséri Erkel Gyula. Hely-
árak: Kőrösek az első tíz sorban 1 frt 50 kr., a töb-biben és karzaton 1 forint. Állóhely 50 kr.

— **Esküvő.** Lantovics János nagylaki orvos e hó 15-én vezette oltárhoz Szenes Irén kisasszonyt, özvegy Szenes Elekné kedves és szép leányát. Gratulálunk.

— **Jótekönyvezélu műkedvelői előadás.** A Solymosi-féle színi iskola két növendéke közreműködé-sével, a „Bárány“ vendéglő udvarán lévő színpadon. Ma Vasárnap, június hó 21-én, a helybeli iparos ifjuság önképző körének javára adatik elő a Dolovai Nábob leánya. Színmű 5 felvoná-ban. Irta: Herczeg Ferencz. Helyárak: Páholy 3 frt. Kőrösek I--V sorban 80 kr. További 60 kr. Földszint 40 kr. Diák- és gyermekjegy 30 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Kezdeté pontban 8 órakor.

— **Zászló avatási ünnepély.** A mezőtúri dal-kar ma vasárnap délután 2 órakor tartandó zász-lóavatási ünnepélyéhez meghívta a szarvasi dalkart. Miután ma Szarvason csak a társaskörnek van dalkari csoportja, e meghívás erre vonatkozhatik. A szomszéd-os város e meghívását a társaskör dalkara választma-nyí gyűlési határozattal magára vonatkozóan tekintette s kebeléből három tagot ez ünnepélyhez kiküldött. Ha e hivatalos küldöttekhez a működő vagy pártoló tagok közül mások is csatlakozni óhajtanának, legyenek szívesek a társaskör elnökségét ma délelőtti 10 óráig értesíteni szándékukról, hogy látogatásukat a vendéglátó mezőtúri dalkar szervezéségével táviratilag tudathassuk.

— **Szarvasi társaskör** gyakorló órái f. évi októ-ber hó elsőjéig szünetelni fognak.

— **Vizsga.** Az állam, a város és a szarvasi nőegye-sület által segélyezett elemi és polg. leányiskolában az évszáró vizsgák f. hó 26-án és 27-én tartatnak meg, melyet az intézet párfogóinak figyelmébe ajánlunk.

Jolán csak nehezen tudta vissza tartani a szeméi-ben előtörő könnyeket.

Nem anyám még ne menjünk!

Szeméit a földre sította s úgy gondolkodott.

A zenészek valezert huztak, Jolánnak ugy tetszett, mintha valaki előtte meghajolna; föltekintett s Jenő állt előtte. Édes anyjával kezét fogott.

Jolán szólanul felállt s engedte Jenőt, hogy átka-rolja nyulának termetét. A másik pillanatban, már a tánczálók között voltak.

Mikor visszajöttek Jenő megakart a tánczót kö szönni de Jolán nem engedte; nem még. Menjünk sebesebben!

Bágyadt szeméiben szokatlan láng égett s melle hevesen hullámozott.

— Jenő mondj igazat!

— Kérésednek eleget teszek.

— Ugye már nem szeretsz?

— Hogy lehet ilyen kérdést tenni?

— Felelj arra a mit kérdezek.

— Jenő nem felelt, megakart állni, hogy szaba-duljon e kényes kérdés elől, de a leány nem engedte.

— Mond meg őszintén; a grófnőt szereted s engem eltaszítás magadtól.

— **A szarvasi kereskedő ifjak „Juniális“-án** felülfizettek! Bárány Béla 3 frt. Réhly Sándor 2 frt 50 kr. Medveczky József 2 frt. Kmetz Mihály 2 frt, Grabenhoffer János 2 frt. Robitzek Károly 2 frt. Zuba János 1 frt 70 kr. Schlesinger Ignác 1 frt 70 kr. Srottmann Tiivadar Bpest 1 frt. Benedek Ede Bpest 1 frt, Silberstein Fülöp 1 frt. Korik János 1 frt. Hut Jakab Bécs 1 frt. N. N. 1 ft. Reisman Simon 1 frt. Kenyeres György 1 frt. Tajber Gusztáv 1 frt. Schrötter Vilmos 1 frt. Kracsarik Endre 70 kr. Marsai Gyula 60 kr. Rozgonyi István 50 kr. Csillag Béla 50 kr. Pollák Béla 50 kr. Grün Jenő 40 kr. Benedek Farkas Bpest 30 kr. Csillag Sándor 25 kr. öz. Kohn Teréz 20 kr. Wolf Gyula 20 kr. Fináli Mór 20 kr. Marsai János 20 kr. Simkó Gyula 20 kr. Scheiner Jakab 20 kr. Steiner Ignác 10 kr.; összesen 35 frt 95 kr., melyért ez uton is hálás köszönetet mond — a rendezőség.

— **A helybeli főgymnasiumunkban** csütörtökön délután tartották meg a tornavizsgát a közönség nagy érdeklődése mellett. A torna-vizsgán többen lettek kitüntetve ügyes ugrásért suly dobásért stb. Este 8 órakor a nagyteremben, mint lapunk mult számában már említettük, dalkari, szavalati s zenészetű estély volt, igen kitünő és szórakoztató műsorral, különösen érdekes volt a 7-ik pont: „Petőfi a Hortobágyon“ elő-ször zongorán játszott, Balogh Alajos VIII. o. t. ezim-balmon Salacz Elemér VI. o. t. Hegedűn Horváth Ala-dár VI. o. t. s végül szavalta Acsay Lajos VIII. o. t. A gyönyörű melodráma szöveget alább közöljük:

Sötét a pusztá. Szürkül. Ősz idő van.
Fojtó, nehéz köd ül az avaron.
A sáros uton lassú vándor ballag,
Fátylat köré hulló köd árnya van.
Távolról egy kis fény az est homályban
A roskadónak hívón integet.
Alig-alig hogy bírja fáradt lába,
S könyezve nézi a sötét eget...
Az arca sápadt tenger szenvedéstől,
Emésztőlángban ég a két szeme...
Már-már lerogy... de mintha az a kis fény
Közlebről bátorítva intene...
Utszéli csárda... odaér pihogva,
Csak éji szállást kér szegény beteg...
Félvállról néz rá, fitymálva a gazda:
„A kályha sutba dőljön kelmetek...“
Csak oda rogy szegény... Álomra csukja
A ház tűzében égő bus szemét...
S meg lebben álma szép tündér kárpitja,
S egy angyal kérdezi: „Szenvedsz-e még?...“
Néz! im elébed tárom a jövődet...
Ezernyi nép... a lelkesült tömeg...
Reád figyelnek... Esküszöl... s utánad
Mind esküszik, hogy Isten hallja meg!...
S az Isten hallja... teremtő kezével
Lenyújt feléd egy csillag koszorút!...
Mily durva zaj?!... a lábbeteg fölébred,
A szennyes csárda... a való... mi rut!
A pisla mécsnél mulató betyárok.
Dalolva isznak. Zeng a ezimbalom.
Rikkantva toppant, tánczol egyik-másik...
Árnyéka reng cikázva a falon...
Héj! aki boldogsága van! Daloljunk...
De szebbet! A legszebbet huzd cigány!...
Most ide hallgass! huzd el azt a nótát.
Az oszt a nóta... de viradtig ám!...
... A szegény legénynek villogó szemében
Kigyul a tűz, míg az egyik dalol...
Szívéhez kapva, könnyező szemekkel
Kél a beteg vándor a sut alól...
Az én dalom... az én dalom... elért hat
A nép szívéig, itt van, itt zeneg!...
Fel! utra, Isten áldja gazduram fo!...

— Nem. A grófnőt csak mulattatom.

— Hát a levél... .

— Az csak gondolat, nem egyéb.

— Jenő te most is hazudsz, most sem mondd meg az igazat, te engem már nem szeretsz.

— Kérdésedre most nem felelhetek!

— De akarom tudni s nem engedem, hogy tovább gyötörd szívemet

— Jó tehát megmondok mindent. De vajjon elég erősnek érzed-e magad arra, hogy megtudjad a valót

Jolán arca hirtelen vérpiros lett; tehát még is igaz? njka remegett s alig tudott válaszolni:

— Igen elég erősnek érzem magam, csak beszélj!

— Mi többé nem láthatjuk egymást.

— Mert a grófnő gazdag és szép?

— Nem azért... .

— Ugy beszély őszintén mindent elviselek bár-mily c-apás legyen az rám nézve.

— Felelj el Jolán mert én téged többé úgy sem tudnának szeretni.

— Jenő most igazat mondtál?!

A leány egy közelben levő székre rogyott... .

Az anyja rémülve futott leányához.

— Mi történt önökkel?

Hiv a jövő, már nem vagyok beteg...
 S fellobbanó szívének égő lángja
 Átalhevi bágyadt kebelét...
 Megy-megy az éjben... s az a zengő nóta,
 Utána hangzik mérföldekre még!...
 ... S a pusztaságon néma éjszakában
 Folytatja kezdett álmát fényesen:
 Ezernyi nép előtt mondván az esküt.
 Amit kezébe egy ország teszen!...
 S ott született meg az a nagy eskü,
 S száz szentséges eszme
 Az Istenek hangolta hurokon!...

— **Pályázat.** Orosházán június 27-ére egy jegyzői állás van betöltendő, évi 900 forint fizetéssel. A pályázni szándékozók, kellőleg felszerelt folyamódványukat június 25-ig terjeszték be.

— **Tilalom.** Figyelmezteti a rendőrség a város lakosságát, hogy semmiféle baromfit az utcákon, az árkokban ne legeltessen, mert az ez ellen vétőknek jósággal behajtatnak s tulajdonossai, szigorú büntetésben részesülnek.

— **Közegészségi és orvosi kongresszus.** A milléniumi ünnepségektől felébresztett szellemi mozgalmak között kiváló helyet érdemel az, melyet az orvosok indítottak egy országos értekezlet megtartása ügyében. Az értekezlet természetesen a székesfővárosban fog megtartatni s előreláthatólag a vidék előkelő orvosainak nagy része meg fog ott jelenni városa és a közegészségügy érdekében. Ettől az értekezletől igen sokat várnak. Tagadhatatlan, hogy a közegészségügygel szoros vonatkozásban álló orvosi közszolgálat körében olyan viszonyo találhatók, melyet az orvosok működésére lenítől, buzgalmunkra nyomasztólag hatnak. Azért kiválóan fontos, hogy a hazai orvostudomány és közegészségügy bajait, hiányait alaposan ismerve, az orvoslás eszközeit módját kellően megválasztani tudják. S erre az orvosok és a közegészségügy terén működő más szakemberek országos gyűlése van kétségtelenül leginkább hivatva. A kongresszuson országos érdekű közegészségi és nagyfontosságú orvoslási kérdések kerülnek tárgyalásra. A kongresszuson való képviselői részvételre városunkat is meghívta a szervező bizottság. Bizonyos az, hogy így a kongresszus elé terjesztett kérdések az ország minden részéből egybegyűlő, tapasztalt szakférfiak foruma elé kerülnek, a mi a tárgyalások alaposságát és sikerét biztosítja, egyszersmind pedig a közügynek hasznos szolgálatot tesz.

— **Szabad-e rosszat irni a cselédkönyvébe?** A cselédtörvény (1886, XIII, t.-cz.) 75. §-a azt mondja: A gazda köteles a cselédkönyv egyes rovatait lelkiismeretesen, az igazságnak teljesen megfelelően kitölteni. — A gazda, ki tudva valótlan minősítést ad, az abból eredő kárért felelős s ezenfelül 50 forintig terjedő bírsággal fenytendő. Háziasszonyok, cselédek között általánosan elterjedt vélemény, hogy nem szabad rosszat irni be s ezér, a rossz cseléd minősítési rovatait inkább üresen hagyják, mikor az távzik a háztól, mások kiméletből cselekednek így. Egy budapesti belvárosi úrnő azonban beírta: „Engedetlen, feleselő, hazug.“ Azonban a cselédek hivatásos rontója, a közvetítő felbízta a cselédet, hogy menjen panaszra a rendőrséghez s kérje a részére sértő bejegyzésnek hatósági kiigazítását. Ugy történt. Az IV. ker. rendőrkapitány hihallgatta ugy a bepanaszolt úrnőt, mint a rossz cseléd előbbi összes gazdáit, kik a minősítési rovatot üresen hagyták ugyan, de most a tárgyalás alkalmával beismerték, hogy náluk is olyan volt bizony

Jenő gyorsan elsiött s a grófnőt karonfogva eltávozott a tánczteremből.

Jolán az alaknál ült.

A lezárt varrógépet rég ellepte a por; zakatoló kerekai rég elhaltak; fedelén széjjel szórt levelek; az ő levelei. Az ablakon át a tavaszi nap verőfényét sütt be, a leány összecsett arcát még haloványabbá tette csak a két végzetes piros folt égett azon.

Szemei egykedvűen tévelyegtek a szétszórt leveleken.

Künn tavasz volt. De mennyire szomorú azoknak kik egy gyötörő fájdalom súlya alatt szenvednek.

A szomorú anya nem zavarta leánya nyugalomát. Nem szólt hozzá, nehogy akaratlanul is eszébe jutassa azt a fájó emléket, hisz már ugy is eleget szenvedett. A ki egykor boldogította az vitte a sírba.

Jolán igazán szeretett, ugy szeretni mint ő, csak egyszer lehet s a családás vigasza a halál.

— Egy őszi reggelen pedig, a jó anya egyedül maradt a sivar puszták lakásában.

Jolán elment oda a hol igazán tudnak szeretni s a hol nem tudják mi a hamis szerelem.

a cseléd, mint a bejegyzés állítja. Arányi ker. kapitány 1) a bepanaszolt úrnő bejegyzését, mint igazságnak megfelelőt — helyben hagyta; 2) a nagyralátó, panaszkodó cselédöt, kiről gazdái csak rosszat vallottak, a cselédkönyvet bevonta; 3) a cselédet hazatolonczoltatta 4) azokat a háziasszonyokat, kik a cselédkönyv minősítési rovatait üresen hagyták, egyenkint 5--5 frt pénzbüntetéssel sújtotta, — ha más rendőrkapitányok is ilyen tiszteletet szereznek a törvénynek, hamarosan de nagyon javulnának keserves cselédviszonyaink!

Kedves tanács. Érdekes panasszal állított be a napokban egy falusi ember a bíróhoz. Az illető embernek van egy 21 éves lánya s a leány nem szeret korán fölkelni. Mit tegyen ez ellen? Minden kontinentális bíróságot hite volna, hogy e kérdéssel meg akarják tréfálni s az illetőt a bíróság elleni tiszteletlenség miatt megbüntette volna. De a bíró nem így tett, hanem a panaszosnak azt a kitünő tanácsot adta, kössön a sokáig alvó leány lábaira kötelet s ugy huzza ki az ágyból a panaszos a közönség habótája közt hagyta el a tárgyalótermet.

— **Magyarázat.** A társaságban valami szenzáziós válopörrel beszélgettek, megfelelkezve a kis Ágnes jelenlétéről. A leánya utóbb megkérdezte egy úrtól:

— Mi az a virgő intacta?

Az úr zavartan szölt

— Hát az egy latin kifejezés, annyit jelent, mint rara avis.

— **Budapesti napilap** most annyi van, hogy a vidéki ember szinte zavarba jön, melyiket járassa tulajdonképpen. A legtöbb azonban pártpolitikát üz és a választás a lapok között éppen nem nehéz, ha az egy független s minden ízében demokrata napilap akarunk járni. A „Magyar Hírlap“ ama kevés lap közül való, mely semmiféle pártérdeknek nem áll szolgálatában. A kormányval szemben épp oly független mint az ellenzéki pártokkal szemben és nincs más meggyőződése, mint saját meggyőződése, nincs más érdeke, mint az ország érdeke. Főszerkesztője Horváth (Gyula pártokivüli országgyűlési képviselő Fenyő Sándor felelős szerkesztővel egyetemben nem tartoznak semmiféle politikai vagy társadalmi klikkhez és ez a „Magyar Hírlap“nak könnyűvé teszi a hátor szökimondást és nyílt állásfoglalást szemben mindazzal, a mi Magyarországot magyarságának, függetlenségének és liberalizmusának kárára válik. A „Magyar Hírlap“ ennek is köszönheti politikai súlyát és nagy népszerűségét olvasottságát. Zsurnalisztikailag a „Magyar Hírlap“ magasan felette áll a legtöbb napilapnak. Tárczái szellemesek és szórakoztatók, „Társaság“ rovata a humornak van szentelve, „Kiállítás mesék“ című naponként közöl érdekes és mulattató dolgokat. Újdonságai bőveek és frissek, hírszolgálatát egyáltalán a legtekélyesebb Nagy súlyt fektet a közgazdaságra és különösen a vidék érdekeire. E mellett számos értékes kedvezménybe részesíti előfizetői közönségét. Regényeit könyvalakban adja közre, a „Kis Világ“ című képes gyermeklapot ingyen küldi, csak szállítási költség fejében számít negyedévenként 50 krt. A milléniumi albumot (100 oldalas nagy kötet) ugyancsak díjtalanul küldi a negyedéves előfizetőnek; az „Évszak“ című illusztrált divatlapot feláron negyedévenként 65 krt kapják meg azok a kik reflexálnak reá és a Milléniumi tájékoztatót, mely utbigazítja a vidéki embert Budapesten, 20 kr. beküldése mellett kaphatja az, a ki előfizet a „Magyar Hírlap“ra, mely különben is kétségesen és örömmel ad választ minden felmerülő esetben a Szerkesztői üzenetek rovatban. Minden kedvezmények mellett a legolcsóbb napilap a „Magyar Hírlap“ (negyedévre 3 frt 50 kr. egy hóra 1 frt 20 kr.) Mindezek megmagyarázzák, miért ajárjuk olvasóinknak, hogy a „Magyar Hírlap“ra fizeszenek elő. Az előfizetési összegek legcélszerűbb postautalványon küldhetők Budapestre, a Honvéd-utca 4. sz. ujságházhoz.

A kiállításról.

Az ezredéves kiállítás látogatói tele vannak a látottak magasztalásával; a szebbnél szebb tárgyak egész renetege köti le a szemlélt, s épen ezért megtörténik, hogy egyes kiváló és hasznos tudnivaló elkerüli a beható figyelmet, miért is szükségesnek tartjuk ismeretetését azon kiállított tárgyaknak, melyek azokat is érdekelhetnek kiknek még nem volt alkalmuk a kiállítást megtekinteni.

A hadfelszerelési pavillonban Stowasser János és kir. udvari hangszergyáros, ki egy teljes katonai zenekarhoz szükséges hangszerei-berendezést állított ki, Ő Felsője látogatásakor megszólítással tüntette ki: Őn itt

is? — Igenis Felsője. — „Őn nagy versenyháza a könig gráci hangszergyárnak!“ — Igenis Felsője uram! — „A honódedzenekarokat is ön szereli fel?“ — Már négy zenekart szereltem fel, most van az ötödik munkában. — Ez után ő Felsője nagy érdeklődéssel tekintette meg a kiállított hangszereket, s így szölt: „Igen szép, örvendek haladásán.“ — Stowasser János az ünnepségek csarnokában levő hangszerkiállítási csoportban is gazdagon mutatja be hangszereit, s ezek között különösen érdekesek a legújabb találmányu, alumíniumból készült kis és nagy dobok, melyek könnyűségüknel fogva közkedveltségűek; továbbá az új módon feltalált timpania, valamint az egészen elefánt-c-ontból és ezüst billentyűkkel készített fuvalák és klarinétok, vadászkiáltók ezüstből, viszhanggal, mely Stowasser régi találmánya. A hangszerkészítés is, a munka megkezdésétől egész a hangszer elkészüléséig be van mutatva.

A ki vidékről felrándul a kiállításra, bizonyára valami ajándékot óhajt vinni hozzátartozóinak, rokonainak, hazatéréskor. Senki figyelmét nem kerülheti el a Kassuth Lajos-utca 6. számú házban május elsején megnyílt, valódi praktikus szellemre valló berendezésű. „Egyforintos áruház“, melynek látványosság számba menő mesés gazdagságu kirakatai előtt folyton tolonganak a szemlélésben gyönyörködő emberek. A fővárosi napisajtó is méltánlással ismertette ezen új intézményt, s azt Budapest világvárosi jelentőségének emelésére tudta be. De az üzletben tolongó vásárlók nagy száma is mind arról nyer meggyőződést, hogy a forintért vett áruk, melyek csodálatokra ejtő különféleségben vannak az üzlet raktáraiban felhalmozva valóban értékes és jutányos tárgyak. Mert az az új, érdekes ebből az üzletben, hogy minden tárgynak egy forint az ára, s szinte képzelhetetlen, hogy mi minden kapható itt egy forintért; egész bőségszaruja ez az üzlet a legszebb diszműveknek és hasznos eszközöknek, ugy hogy mindenki megtalálhatja azt, mit ajándékol kedvesnek vagy célszerűnek tart.

A fővárosi szállodák túlszűfoltóságának híre aggodalomba ejtette a vidéki közönséget, hogy nem lehet lakást kapni Budapesten. Ez ma már teljesen megszűnt s különösen a csendes, zajtalan szállodákban mindig van szoba. Ezek között legjobban ajánlhatjuk Bereczky Lajos „Erzsébet királynéhez“ címzett szállodáját. IV. egyetem-utca 5. sz. alatt, hol kényelmes, tiszta szobák, a legzndosabb kiszolgálás mellett a legjutányosabban kaphatók. Ne adjon senki a bérkocsisoknak zsvára, kik a megérkező utasnak azt moudják, hogy nincsen üres szoba, az „Erzsébet“ szállodában, mert ezek borralalót kapnak azon szállodáktól, hova viszik s a vendégnek drága árt számítanak. A közönség nyugodtan jöhet Budapestre, az „Erzsébet szállodában“ olcsó és kellemes lakást talál mindig.

Szerkesztői üzenetek.

Jolánka Szarvas. Kegyed minket bácsinak nevez? lássa pedig még fiatal emberek vagyunk. Kívánságát teljesítjük habár mondhatom egy kissé bajos dolog, hisz bennünk is meg van a hajlam s talán mi is abban a betegségben szenvedünk amelyben kegyed. Hát igazán nagyon? ... Legjobb lesz, ha őszintén felel kérdésre az illetőnek, ha ő is abban a betegségben szenved, kitarja lelkét s talán még a boldogság utjára jutnak. Ha ezt nem teszi, ugy mielőbb szakítani kell vele, mert később igen sok szenvedés érhető kegyedet.

K. J. Hogy bizalmas barátok között mi a megszólítás az igen egyszerű, ha két jó barát egymással beszél tegeznek egymást, ha pedig egy fiatal ember és egy nő bizalmas barátok akkor a mellénevet szokás használni, hogy kegyed melyiket használhatja? véleményünk szerint a bizalmasabbat.

R. F. T e m e s v á r. A lapot utnak indítottam, csak aztán jól figyeljen meg ezentul mindent; ha valami tudatni valója lesz, csak egyenesen hozzám czimezze. Különben kívánok jó mulatást remélem hogy nemsoká találkozunk.

Kata P. P ó t h a r a s z t. Ugye haragszatók, na de se baj július 1-én okvktlenül otthon leszek, ma kaptam meg a jegyeket holnap levélileg tudatok üdvözetem mindnyájatoknak.

M. L. Szarvas hát biz az igaz, hogy nem szép dolog de neki semmi joga sincs véleményt alkotni a dolog felől, őt a szó-szoros értelemben nélkülözték a mulatságon. Nem azért mert nem imponált volna, hanem mert a körülmények nem engedték. A régi meghívók, hogy honnan származtak? mi tudjuk de nem mondhatjuk meg, már csak azért sem, mert békeszeretők vagyunk. Őt hagyni kell hogy tegyen a mit akar, a czél nemes, s azt egy ember soha nem tudja elrontani, cikket kaptunk, de nem közöljük, mert tartalma rágalmazás.

Magyar Hírlap. Igéretünknek eleget tettünk. Kérjük a cserépdányt.

M. Szarvas. Lehetséges, hanem azért nem bizonyos, ha majd egyszer időnk engedi utána járunk a dolognak. Csak tessék nyugodtan lenni. Az Orosházi lapban megjelent rágalmazó közlemény nem minket illet.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos SÁMUEL ADOLF.

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belviz-szabályzó társulat békés-bábockai szakaszán, Ócsődön, építendő örtelep (3000 fut 54 kr.) kivitelére, akik pályázni akarnak, a tervet, költségvetést és feltételeket az irodában hivatalos órák alatt megtekinthetik és bélyeges ajánlataikat 5% bánatpénzzel ellátva e hó 27-ikén d. e. 10 óráig adják be, midőn is az ajánlatok felbontatnak.

A szakaszigazgatóság fentartja magának a jogot a pályázók közül szabadon választani.
Szarvas, 1896. június 19-én.

Dósa Andor
biztosító szmérnök.

S Z I V A T T Y U K

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.

U J D O N S Á G !

Bower-Barif-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxydált szivattyúk rozsdá ellen védve

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, WIEN,

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipati czélokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra. barommérlegek, Commandit-társaság szivattyu- és mérleggyártásra.

I. Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

Legjobb poloska irtó
bolhák, és konyha
rovarok ellen is stb.

ZACHERLIN

Hatása csodálatos! Öl biztosan,

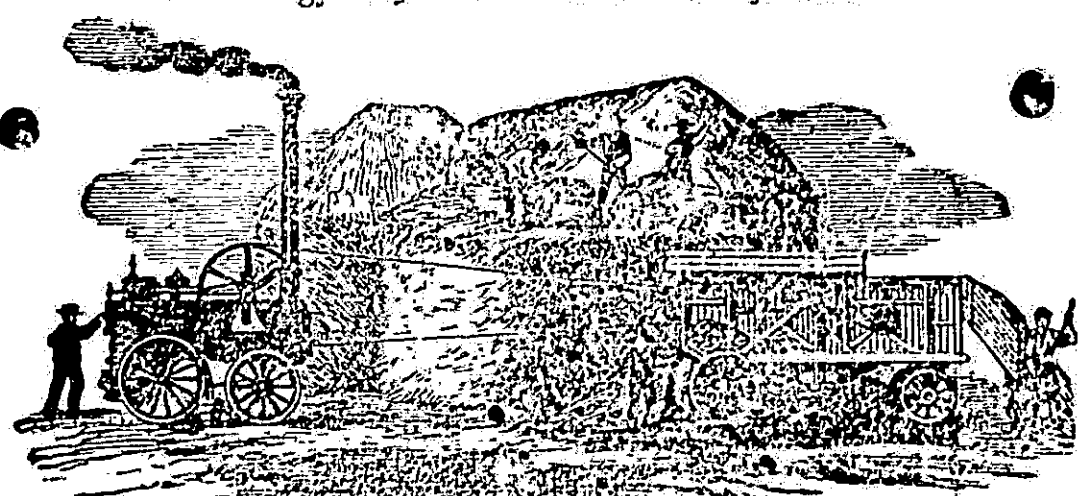

mint bármely nemű szer mindenféle rovarokat és azért is az egész világon elősmert mint egyedüli a maga nemében, dícsért és igen kerestetik. — Jelei következő: 1. A lepese telt üveg. 2. A Zacherlin név.

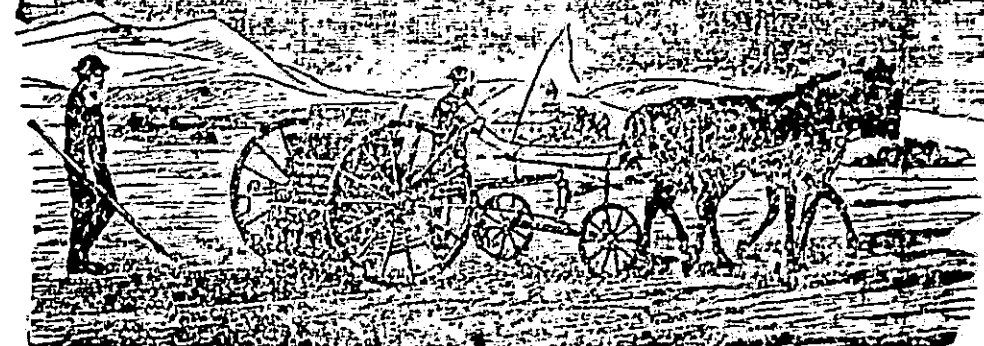
Kapható helyben:
Réthy Sándor,
Nyácsik Soma utóda,
Kmetz Mihály
urak kereskedésében.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Vaezi-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2^{1/2} egész 12 loerőig, továbbá járgánykolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

"COLUMBIA" legjobb sorvetőgépek, szesktavágók, réparágók, kukorica-morzsolók, darálóok, 816-malmok.

Egyetemes acél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

H I R D E T É S E K

JUTÁNYOS ÁRON FELVÉTETNEK

A „SZARVAS és VIDÉKE”

KIADÓHIVATALÁBAN:

Beliczey-utca 11. sz.